

פרק יוצא דופן

הקדמה

א. אשה היולדת, בין אם ילדה ולד בר קיימא ובין אם היה הולד נפל, הרי היא טמאה ב"טומאת לידה".

דרגת טומאתה היא "אב הטומאה", והיא אסורה לבעלה כנדה.

טומאה לידה נוהגת גם אם לא יצא כלל דם ממקורה של האשה היולדת בשעת הלידה.

ב. טומאת הלידה נוהגת במשך שבוע בלידת זכר, ובמשך שבועיים בלידת נקבה, והימים האלו מכונים "ימי טומאה".

ג. ככלות ימי הטומאה, טובלת היולדת כדי להטהר, ומאז היא מונה "ימי טוהר". משמעות ימי הטוהר היא, שכל דם שתראה בהם הוא "דם טוהר", שאינו מטמאה, ואינו אסורה לבעלה.

ימי הטוהר הם, שלושים ושלשה ימי טוהר לילולת זכר, ושישים ושלשה ימי טוהר לילולת נקבה.

ד. בימי הטהרה, כאמור, אפילו אם היא רואה דם ממקורה, היא אינה נטמאת, לא בטומאת נדה ולא בטומאת זבה, והיא מותרת לבעלה. אך אין היא טהורה עדיין לגמרי, אלא היא נחשבת כ"טבולת יום ארוך", לפי שעדיין היא אסורה באכילת תרומה עד סוף ימי הטהרה.

כמו כן, היא אסורה באכילת קדשים או בכניסה למקדש עד שיעברו עליה כל הימים הללו, ועד שתביא, למחרת, קרבנות יולדת, ובכך תתטהר לחלוטין.

מתניתין:

א. **יוצא דופן**, ולד היוצא מבטן אמו דרך חתך שנעשה בדופן הרחם של אמו, (1) אין יציאתו דרך הדופן נחשבת כ"לידה" לגבי הלכות יולדת. ולכן, **אין יושבין עליו ימי טומאה**, שאין אמו טמאה בטומאת לידה [כדין יולדת, שטמאה שבוע אחרי לידת זכר ושבועיים אחרי לידת נקבה]. וכן לא נוהגים

קשה, אם מתה האשה, הרי אין כלל אפשרות של ימי טומאה וטהרה וחיובי קרבן. ותירץ הפתחי נדה, שגם לפי הרמב"ם היא אינה מתה מיד, אלא לאחר זמן, ורק סופה למות ממכה זו.

אך יש שתירצו, שכונת הרמב"ם לומר, כי אחרי שנחתך הדופן, היא אינה חוזרת ומתעברת ויולדת. אבל אין זה בהכרח שתמות האשה. ועיין באגרות משה [יו"ד ח"ב עד] שהיום נשתנה הטבע, ואין סכנה בניחות קיסרי.

1. בפירוש המשניות לרמב"ם [בכורות סוף פ"ב] כתב שעושים כן [חותכים את הדופן] לאשה המקשה לילד, והגיעה עד שערי מות. ורש"י כתב, שמדובר באופן שהתרפאה אמו לאחר שחתכו את הדופן. וכונת רש"י לומר, שיש אפשרות שאמו של יוצא דופן תשאר בחיים על אף שחתכו את דופן בטנה. והעיר בפתחי נדה שמשמע בפירוש המשניות להרמב"ם [בכורות פ"ח מ"ב] שאשה אשר יצא ולדה דרך הדופן, אין לה רפואה, והיא מתה. ולכאורה